

Силабус курсу

Право Європейського Союзу

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 Міжнародні відносини

Спеціальність – 293 Міжнародне право

Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Рік навчання: 3, семестр: 5

Кількість кредитів: 4, мова викладання: українська

Керівник курсу:

к.ю.н., доцент, завідувач кафедри міжнародного та європейського права
Саванець Людмила Михайлівна

Контактна інформація: l.savanets@wunu.edu.ua, каб. 5313

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні студентами знань щодо правових засад становлення Європейського Союзу, джерел та принципів права Європейського Союзу, основ побудови та функціонування інституційних органів Європейського Союзу, правового статусу людини і громадянина в Європейському Союзі. Особлива увага приділяється аналізу правових засад внутрішнього ринку та спільних політик Європейського Союзу, правовому регулюванню відносин між Україною та Європейським Союзом.

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні розуміння сутності та особливостей права Європейського Союзу, основних теоретичних засад і генези європейської єдності, інституційних, правових, економічних аспектів функціонування Європейського Союзу, євроінтеграційної політики України.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Становлення Європейського Союзу.	Розуміти передумови європейської інтеграції.	Поточне опитування, тести
2 / 1	2. Джерела права Європейського Союзу.	Вивчити особливості джерел права ЄС.	Поточне опитування, кейси
2 / 2	3 Інституційні органи Європейського Союзу.	Розуміти особливості інституційних органів Європейського Союзу.	Тести, питання, кейси
2 / 1	4. Членство в Європейському Союзі.	Знати процедуру набуття і припинення членства у Європейському Союзі.	Поточне опитування, тести
2 / 1	5. Правовий статус людини і громадянина у праві Європейського Союзу.	Знати особливості правового статусу людини і громадянина у праві Європейського Союзу.	Поточне опитування, кейси
2 / 0,5	6. Вільний рух товарів у Європейському Союзі.	Розрізняти та виокремлювати основні засади вільного руху товарів в Європейському Союзі.	Поточне опитування, тести
2 / 0,5	7. Вільне пересування осіб у Європейському Союзі.	Знати і розуміти правову природу вільного пересування осіб в Європейському Союзі.	Поточне опитування, кейси
2 / 1	8. Свобода руху капіталів в Європейському Союзі.	Розуміти основні засади свободи руху капіталів в Європейському Союзі.	Поточне опитування, кейси

2 / 1	9. Спільна торгівельна політика Європейського Союзу.	Знати особливості спільної торгівельної політики Європейського Союзу.	Поточне опитування, тести
2 / 0,5	10. Спільна митна політика та митне право Європейського Союзу.	Засвоїти особливості спільної митної політики та митного права Європейського Союзу.	Поточне опитування, кейси
2 / 0,5	11. Конкурентна політика Європейського Союзу.	Розуміти особливості конкурентна політика Європейського Союзу	Поточне опитування, кейси
2 / 0,5	12. Економічний та Валютний союз.	Засвоїти правові основи Економічного та Валютного союзу.	Поточне опитування, кейси
2 / 0,5	13. Спільна аграрна політика Європейського Союзу.	Знати особливості спільної аграрної політики Європейського Союзу.	Поточне опитування, тести
2 / 1	14. Право інтелектуальної власності у Європейському Союзі.	Розуміти особливості регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності у Європейському Союзі.	Поточне опитування, кейси
2 / 1	15. Захист прав споживачів у Європейському Союзі	Засвоїти засади захисту прав споживачів у Європейському Союзі.	Поточне опитування, тести
2 / 1	16. Правове регулювання відносин між Україною та Європейським Союзом.	Розуміти правове регулювання відносин між Україною та Європейським Союзом.	Поточне опитування, кейси

Літературні джерела

1. Barnard C. The Substantive Law of the EU: the four freedoms. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2022.
2. Bieker F. The right to data protection: individual and structural dimensions of data protection in EU law. The Hague, Netherlands; Berlin, Germany: Asser Press: Springer, 2022.

3. Bordin F.L. The European Union and customary international law. Cambridge GB: Cambridge University Press, 2022.
4. Brook Or. Non-competition interests in EU antitrust law: an empirical study of Article 101 TFEU. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2022.
5. Claici A. The Transformation of EU Competition Law. Alphen aan den Rijn : Wolters Kluwer Law International, 2023.
6. Crijns J.H. Haentjens M. The enforcement of EU financial law. Oxford etc.: Hart, 2022. European commentaries on private international law: commentary. Vol. 1 : Brussels ibis regulation / A.-L. C. Caravaca, J. C. Gonzales, G. Cuniberti [et al.] ; edited by U. Magnus, P. Mankowski. Koln : Otto Schmidt KG, 2023. 1147 s.
7. Fox E.M., Auteur G.D. EU competition law : cases, texts and context. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer Law International, 2023.
8. Galli F. Algorithmic marketing and EU law on unfair commercial practices. Cham, Switzerland: Springer, 2022.
9. Hix S. The Political System of the European Union / Simon Hix and Bjorn Hoyland. 3-rd ed. Houndmills : Palgrave Macmillan, 2021.
10. Kaczorowska A. European Union Law. 3rd ed. London, Routledge, 2021.
11. Kokott J. EU tax law: a handbook. München: Beck; Oxford: Hart; Baden-Baden: Nomos, 2022.
12. Kosta E., Boehm F., Dimitrova D., Kamara I. The EU Law Enforcement Directive (LED) : a commentary. Oxford ; New York : Oxford University Press, 2024. Kostakopoulou D. EU citizenship law and policy.Beyond Brexit. Northampton : Edward Elgar, 2020. 177 s.
13. Lasok D., Bridge J. W. Law and Institutions of the European Communities. L., 2020. Malobecka-Szwast I. Big data and the abuse of a dominant position by data-driven online platforms under EU competition law. Warszawa : C. H. Beck, 2021. 371 s.
14. Marguand D. The End of the West: The Once and Future of Europe / David Marguand. 1st ed. Princeton: Princeton University Press, 2021.
15. Traversa E. Tax nexus and jurisdiction in international and EU law. Amsterdam The Netherlands: IBFD, 2022.
16. Tsourdi E., Bruycker P. Research handbook on EU migration and asylum law. Cheltenham; Northampton, MA: Edward Elgar Publishing, 2022.
17. Vavoula N. Immigration and privacy in the law of the European Union: the case of information systems. Leiden; Boston: Brill Nijhoff, 2022.
18. Velyvyte V. Judicial authority in EU Internal Market Law: implications for the balance of competences and powers. Oxford etc.: Hart Publishing, 2022. Wesemann A. Citizenship in the European Union. Constitutionalism, rights and norms. Northampton : Edward Elgar, 2020. 170 s.
19. Ziegler K.S., Päivi J. Research handbook on general principles in EU law: constructing legal orders in Europe. Cheltenham GB; Northampton Mass.: Edward Elgar Publishing, 2022.
20. Асоціація між Європейським Союзом і третіми країнами: сучасний стан і динамізм в умовах інтеграції та дезінтеграції : монографія / [К.В. Смирнова, О.В. Святун, І.А. Березовська та ін.]. Київ : Київський університет, 2022. 239 с.
21. Березовська І. А. Лісабонський договір як правова основа для регулювання зовнішніх зносин Європейського Союзу. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 1. С. 307–311.
22. Головка-Гавришева О. Регулювання захисту споживачів в Україні і Європейському Союзі : [адаптувати не можна не адаптувати?]. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 47 с.

23. Карпенко Г. Л. Митне право Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. / Г. Л. Карпенко, Н. О. Коваль, О. Є. Панфілова ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса : Фенікс, 2020. 116 с.
24. Кологойда О.В., Гарагонич О.В., Дорошенко Л.М. Корпоративне право Європейського Союзу: підручник. Київ : Ліра-К, 2023. 391 с.
25. Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях): навч.-довід. посіб. / [Т. М. Анакіна та ін.] ; за заг. ред. І. В. Яковюка. Вид. 2-ге, випр. Харків : Право, 2020. 171 с.
26. Право Європейського Союзу: основи теорії : підручник / [Т.М. Анакіна та ін.] ; за заг. ред. І.В. Яковюка. Харків : Право, 2021. 357 с.
27. Право Європейського Союзу: підручник / за ред. Р.А. Петрова. Харків: «Право», 2021. 482 с.
28. Право Європейського Союзу. Європейське право прав людини (в питаннях і відповідях) : навч.-довідк. посібник / [Т.М. Анакіна та ін.] ; за заг. ред. І.В. Яковюка. Харків : Право, 2021. 254 с.
29. Рим О.М. Трудове право Європейського Союзу : монографія. Львів : Галич-Прес, 2020. 595 с.
30. Тичина В.П. Правові цінності Європейського Союзу : навч. посібник. Харків : Право, 2023. 114 с.

Інформаційні ресурси

- Офіційний веб-сайт Європейського Союзу – https://europa.eu/european-union/index_en - <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
- Офіційний веб-сайт Суду Європейського Союзу - https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/de/Офіційний_веб-сайт_Європейської_Комісії <https://ec.europa.eu/>
- Європейський суд з прав людини (офіційний веб-портал) – <http://www.echr.coe.int/echr/>
- Національна академія наук України (головний портал) – <http://www.nas.gov.ua/Pages/default.aspx>
- Національна академія правових наук України – <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
- Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України – <http://www.niss.gov.ua>
- Урядовий портал (єдиний веб-портал органів виконавчої влади України) – <http://www.kmu.gov.ua/control/>

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та інші причини) навчання може відбуватись в он-лайн формі за наявності дозволу адміністрації університету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять. Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття та отримати не менше семи оцінок. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle. Поточне оцінювання проводиться шляхом усного опитування, підготовки наукових доповідей, розв'язування задач, тестування через систему Moodle на практичних заняттях.	Модульний контроль охоплює з 1 по 16 теми, і передбачає виконання 10 тестових завдань та двох теоретичних питань.	Оцінка визначається як середнє арифметичне із оцінок отриманих за виконання завдань тренінгу.	Оцінка визначається як середнє арифметичне із оцінок отриманих за виконання різнопланових завдань щодо підготовки наукової роботи (есе, наукової статті, тез), анотації до наукової статті, участі у наукових конференціях. Модуль «Самостійна робота» може бути зарахованим за результатами підтвердження відповідним сертифікатом участі у Школі польського права, Школі права Європейського Союзу, Школі європейського договірної права.	Екзамен охоплює усі теми курсу (16 тем) та передбачає виконання 20 тестових завдань, 2 задачі та 2 теоретичних питання.

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконанні завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 20 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 1 бал, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 задач (практичних завдань): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

20–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–20 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом